

Jozeph Haydn

(*1732 – Rohrau, + 1809 Viedeň)

- kapelník, rakúsky skladateľ, predstaviteľ vrcholného klasicizmu,
- narodil sa v rodine kolára a ľudového hudobníka ako jedno z 12 detí,
- s mladšími bratmi Michaelom a Jánom Nepomukom boli hudobne nadaní, prvé základy získali u strýka,
- ako 8-ročný začal pôsobiť ako spevák v dóme sv. Štefana vo Viedni,
- zdokonaľoval sa aj v hre na klavír, husle a začal komponovať,
- po 10 ročnom pôsobení musel opustiť zbor, lebo zmutoval,
- dočasne sa živil ako tanečný huslista a učiteľ, hral na klavíri a spieval,
- 30 rokov kapelníkom v službách rodu Esterházyovcov, kde tvoril skladby na objednávku grófa a koncertoval vo veľkých európskych mestách,
- získal čestný doktorát oxfordskej univerzity,
- ľud ho miloval, vyslúžil si pomenovanie papa Haydn,
- zomrel v náručí svojho sluhu 31.3.1809, napoleonovskí granátnici spolu s rakúskou domobranou viedli spolu čestný sprievod k jeho hrobu.

Tvorba:

Haydnova tvorba predstavuje umelecky nevšednú kvalitu a dielo a to v 3 oblastiach:

- a) sláčikové kvartetá
- b) symfónie
- c) oratóriá.

- Nadväzuje na mannheimskú reformu,
- v symfóniách, sonátach a kvartetách rozširuje počet častí na 4 zaradením menuetu.

Symfónie - pred rýchlou 1. časťou používal introdukciu (pomalý úvod),

- bol majster v rozvádzaní tém,
- zaviedol princíp variácií do symfónie (dovtedy iba v sonátach),
- do menuetov zavádza ľudové melódie,
- Napísal viac než 100 **symfónií** – najznámejšie: ***S úderom na tympany***

Parížska

Londýnska

Ráno, Poludnie, Večer,

Medveď, Sliepočka, Hodiny...

Opery: *Svet na mesiaci*

Armida

Sláčikové kvartetá – *Škvránčie, Slnčné, Ruské, Britva, Cisárske...*

Oratóriá: *Stvorenie, Ročné obdobia*

Klavírne sonáty

Koncerty